

У Д К 631.

МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ПАРАМЕТРІВ КРИВОЛІНІЙНОГО НАПЛАВЛЕННЯ ВАЛИКІВ СИНУСОЇДАЛЬНОЇ ФОРМИ

к.т.н., доц. Смілов А.О.

магістр Купавих Є.П.

Тайврійський Державний агротехнологічний університет

Удосконалення технологічного процесу відновлення із одночасним зміцненням культиваторних лап для підвищення їх довговічності є актуальною задачею. Застосування локального зміцнення сприяє уповільненню зношування робочої поверхні. Зубчасті робочі поверхні формуються при виготовленні робочих органів, або в процесі експлуатації шляхом самозагострення.

Було розроблено наступний спосіб локального зміцнення леза лапи культиватора коли електроду, під час наплавлення леза, повідомляються коливання за певним законом (кривошипно-шатунний механізм) поперек вектора швидкості зварювання. При цьому у процесі наплавлення формується шов криволінійної форми, близької до синусоїди.

З теорії розрахунку кривошипно-шатунного механізму відомо, що при $\omega = \text{const}$ кут повороту вала пропорційний часу, що дозволяє усі кінематичні величини виразити як функції одного аргумента - кута φ . Залежність між кутом повороту вала φ і часом t виражається формулою

$$\varphi = \frac{360 \cdot n}{60} \cdot t = \pi n t, \text{ град.} \quad (1)$$

де n - частота обертання вала в хвилину.

Звідси час повороту на заданий кут φ

$$t = \frac{\varphi}{\pi n} \quad (2)$$

Частота обертання n - це число повних обертів точки при рівномірному русі по окружності, в одиницю часу: $n = N/t$; $N = nt$;

$$\varphi = 2\pi N = 2\pi nt = 360nt$$

Хід верхньої головки шатуна (поводка) визначається по формулі

$$s_n = r \left[(1 - \cos \varphi) + \frac{\lambda}{4(1 - \cos 2\varphi)} \right] \quad (3)$$

де $\lambda = r_{\text{крив}}/L_{\text{ш}}$ - безрозмірний параметр КШМ (відношення радіуса кривошипа до довжини шатуна)

Таким чином підставляючи значення φ у формулу 2 можна розрахувати час повороту, потім хід поводка по формулі 3 рівний приблизно довжині дуги.

По довжині дуги можна розрахувати центральний кут α , знаючи який можна розрахувати довжину дуги повороту електрода і тим самим міняючи значення кут φ одержати траєкторію електрода.

Оскільки електрод також має повздовжню подачу, то змінюючи її можна розрахувати переміщення головки для розрахованого часу. Тим самим побудувати траєкторію переміщення електрода в залежності від повздовжнього і поперчного його переміщення.

З цією метою розроблені розрахункові таблиці в середовищі Excel.

В якості приклада розрахована траєкторія електрода (Рисунок 1) для наступних вихідних даних:

п, об/хв	г, мм	L ш, мм	$l_{\text{повод}},$ мм	$r_{\text{го}}$ л, мм	λ	V, мм/мин
1	2	3			0,0	
2	5	40	120	5	73529	40

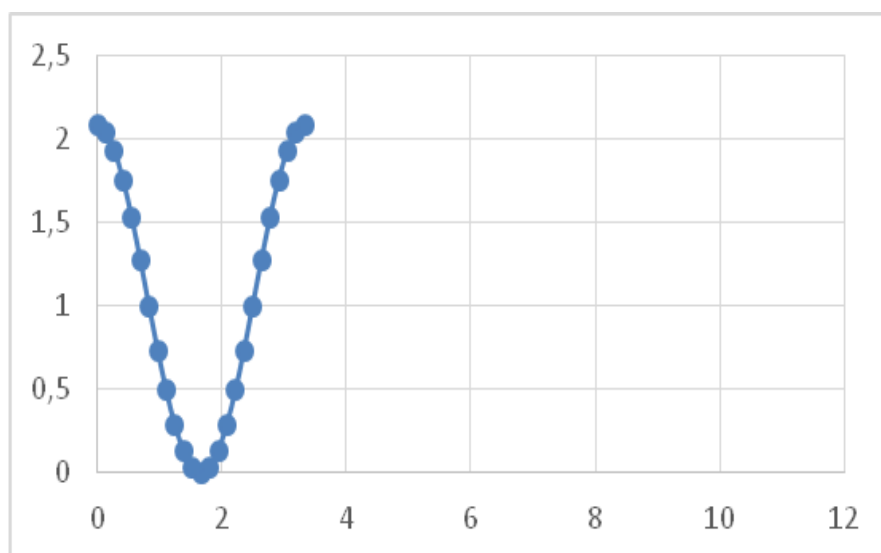

Рис.1 – Траєкторія електрода

Висновки. Розроблені методика розрахунку і розрахункові таблиці, що дозволяють визначити параметри процесу криволінійного наплавлення по синусоїді і механізувати процес локального зміцнення культиваторних лап.